

ภาพรวมธุรกิจ

- เชื้อเพลิงชีวมวลจากถ่านกะลามะพร้าวเป็นผลิตภัณฑ์พลังงานหมุนเวียนที่แปรรูปจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยนำกะลามะพร้าวเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพทางเคมีด้วยความร้อนในสภาวะจำกัดออกซิเจน (Carbonization หรือ Pyrolysis) เพื่อเปลี่ยนเป็นถ่านคาร์บอน จากนั้นนำผงถ่านที่ได้มาผสมกับตัวประสาน เช่น กาวแป้งมันสำปะหลัง แล้วนำเข้าสู่กระบวนการอัดขึ้นรูป (Extrusion) เพื่อผลิตเป็นถ่านอัดแท่งที่มีความหนาแน่นเชิงโครงสร้างสูง ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีจุดเด่นด้านคุณสมบัติการใช้งาน ได้แก่ ค่าพลังงานความร้อนสูงและสม่ำเสมอ ประมาณ 6,700 ถึง 7,276 กิโลแคลอรีต่อกิโลกรัม มีปริมาณคาร์บอนคงตัว (Fixed Carbon) สูงถึง 75-80% และมีความชื้นกับปริมาณเถ้าอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้เผาไหม้ได้มีประสิทธิภาพและ ให้อายุการใช้งานที่ยาวนาน และสิ่งรบกวนจากการเผาไหม้น้อยกว่าถ่านไม้ทั่วไป
- ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความต้องการถ่านกะลามะพร้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สอดคล้องกับกระแสการใช้พลังงานสะอาดและความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในประเทศพัฒนาแล้วที่ให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการลดการพึ่งพาถ่านไม้จากการตัดไม้โดยตรง ถ่านกะลามะพร้าวจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้นในฐานะเชื้อเพลิงทดแทนที่ตอบโจทย์ทั้งประสิทธิภาพการใช้งานและความยั่งยืน
- นอกจากนี้ ถ่านกะลามะพร้าวยังนิยมใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับการประกอบอาหารและกิจกรรมพักผ่อนต่าง ๆ โดยในยุโรปและเอเชียตะวันออก (เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น จีน) นิยมใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับการปิ้งย่างบาร์บีคิว (BBQ) ขณะที่ประเทศแถบตะวันออกกลาง (เช่น ซาอุดีอาระเบีย อิรัก เลบานอน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) มีความต้องการสูงเพื่อใช้สำหรับสูบยาสูบหรือฮุกกา (Shisha/Hookah) รวมถึงนำไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมอื่น อาทิ การผลิตถ่านกัมมันต์ (Activated Charcoal) การกรองน้ำและฟอกอากาศ การรักษาความสดของผักและผลไม้ การปรับปรุงคุณภาพดิน การควบคุมความชื้นบนพื้นและผนัง การใช้เป็นตัวกำจัดกลิ่น ไปจนถึงการผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า

สถานการณ์ด้านวัตถุดิบ

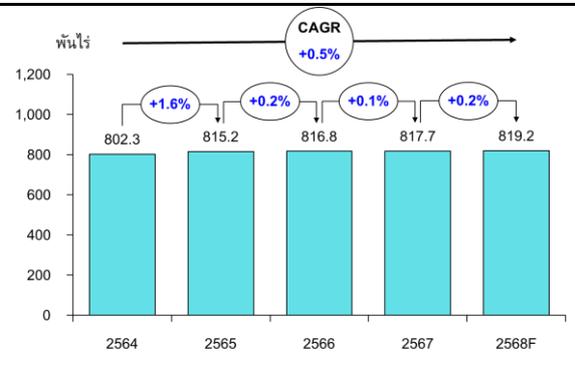
- ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2564 - 2568) พื้นที่ให้ผลผลิตมะพร้าวของประเทศไทยมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัว โดยขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงราว 0.5% ต่อปี และในปี 2568 เพิ่มขึ้นเพียง 0.2% YoY มาอยู่ที่คาดการณ์ราว 819,185 ไร่ สะท้อนข้อจำกัดด้านการขยายพื้นที่ปลูกใหม่ของเกษตรกร ทั้งจากข้อจำกัดด้านที่ดินและระบบชลประทานในพื้นที่ศักยภาพ รวมถึงแรงจูงใจด้านราคาที่ดินผืนและไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างโดดเด่นเมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่น ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่เน้นรักษาพื้นที่สวนเดิมและปรับปรุงผลผลิตต่อไร่มากกว่าการขยายพื้นที่เพาะปลูกในวงกว้าง
- ปริมาณผลผลิตมะพร้าวของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง โดยในช่วงปี 2564 - 2568 ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยหดตัวราว 2.3% ต่อปี และในปี 2568 คาดว่าหดตัว 0.7% YoY มาอยู่ที่ 593.02 ล้านผล โดยส่วนหนึ่งมาจากในช่วงปีก่อนหน้า หลายพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวประสบปัญหาสภาพอากาศรุนแรง อากาศร้อนกว่าปกติและฝนทิ้งช่วงยาวนาน ส่งผลให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าว ประกอบกับการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว เช่น หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวแรด และด้วงมะพร้าว ทำให้ต้นมะพร้าวทรุดโทรม ผลมีขนาดเล็ก จำเป็นต้องทิ้งผลก่อนเก็บเกี่ยวบางส่วน จึงทำให้จำนวนผลมะพร้าวต่อทะลายลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ต้นทุนการผลิต ทั้งค่าปุ๋ย สารเคมี และค่าแรงงานที่อยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรบางส่วนขาดแรงจูงใจในการดูแลสวนอย่างเข้มข้น หรือปรับพื้นที่บางส่วนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า ส่งผลให้ประสิทธิภาพการให้ผลผลิตของสวนมะพร้าวโดยรวมชะลอตัวลง และทำให้อุปทานผลมะพร้าวในประเทศมีแนวโน้มตึงตัวมากขึ้น

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

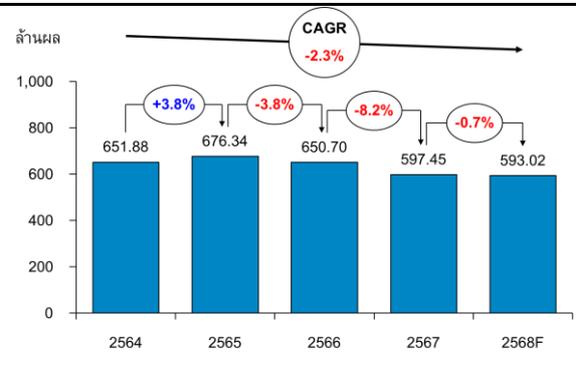
- สถานการณ์วัตถุดิบกะลามะพร้าวส่งผลกระทบต่อธุรกิจจำหน่ายชีวมวลเชื้อเพลิงจากถ่านกะลามะพร้าวในหลายมิติ โดยการลดลงของผลผลิตมะพร้าวทำให้ปริมาณกะลามะพร้าวดิบที่เหลือจากการกะเทาะผลลดลงตามไปด้วย ส่งผลให้การแข่งขันในการจัดหาวัตถุดิบต้นทางรุนแรงขึ้นและเพิ่มความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนด้านวัตถุดิบของภาคการผลิต ทั้งในด้านปริมาณและความต่อเนื่องของการจัดหา ประกอบกับอุปทานที่ตึงตัวท่ามกลางความต้องการใช้ที่ยังขยายตัว ส่งผลให้ต้นทุนกะลามะพร้าวมีแนวโน้มปรับสูงขึ้นและสร้างแรงกดดันต่ออัตรากำไรของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอำนาจต่อรองต่ำ ขณะเดียวกัน ความผันผวนของผลผลิตตามฤดูกาลและภาวะอากาศยังทำให้ราคาและปริมาณวัตถุดิบมีความไม่เสถียรมากขึ้น ด้านคุณภาพวัตถุดิบยังได้รับผลกระทบจากความไม่สม่ำเสมอของสภาพอากาศและการจัดการสวน ส่งผลให้กะลามะพร้าวมีความแตกต่างด้านความชื้น ความหนาแน่น และสิ่งเจือปน ซึ่งกระทบโดยตรงต่อคุณภาพและความสม่ำเสมอของถ่านชีวมวลในการใช้งานเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าธุรกิจนี้อยู่ภายใต้แรงกดดันจากทั้งด้านอุปทาน ต้นทุน และคุณภาพวัตถุดิบที่ทำนายต่อความสามารถในการแข่งขันในระยะต่อไป

รูปที่ 1 เนื้อที่ให้ผลผลิตมะพร้าวของไทย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รูปที่ 2 ปริมาณผลผลิตมะพร้าวของไทย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์ด้านตลาดและการแข่งขันในประเทศ

- ตลาดถ่านกะลามะพร้าวทั่วโลกมีมูลค่าประมาณ 302.5–339.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 และคาดว่าจะเติบโตในอัตรา CAGR 4.9–8.1% ไปจนถึงปี 2575 โดยรายงานการศึกษาของ Alibaba ระบุว่าภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครองสัดส่วนการผลิตและส่งออกรายใหญ่กว่า 80% ของโลก โดยมีอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์เป็นผู้ผลิตและส่งออกรายหลัก
- สำหรับในประเทศไทย ยังไม่มีข้อมูลขนาดตลาดถ่านกะลามะพร้าวในประเทศที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลสำรวจของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2569 พบว่าปัจจุบัน ประเทศไทยมีกำลังการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลประเภทต่าง ๆ เช่น ไม้ แกลบ ใบอ้อย ทะลาย/กะลา/โยปาล์ม ชีเค้กปาล์ม เปลือก/ใย/กะลามะพร้าว ฟางข้าว ชังข้าวโพด และชีวมวลอัดเม็ด รวมทั้งประเทศทั้งสิ้น 5,207,600 ตันต่อปี โดยกว่า 4,279,800 ตันต่อปี (คิดเป็น 82.2% ของทั้งหมด) เป็นการผลิตและจำหน่ายจากผู้ประกอบการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศ รองลงมาคือพื้นที่ภาคกลาง (842,000 ตันต่อปี คิดเป็น 16.2%) และที่เหลือมาจากพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Disclaimer:

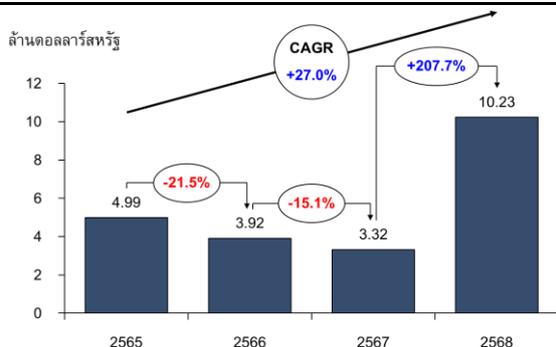
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

- ตัวอย่างรายชื่อบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายถ่านกะลามะพร้าว (รวบรวมจากข้อมูลการสำรวจของ DEDE ฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม และ BOL Enlite) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่ผลิตและจำหน่ายถ่านกะลามะพร้าว อัดเป็นแท่งหรือแผ่น เช่น บริษัท มิลเลนเนียม คิมเนอร์รี่ จำกัด บริษัท ชานเฉียว เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วีอาร์พี ดีเวลลอปเม้นท์ โฮลดิ้ง จำกัด บริษัท โกลด์คาร์บอนอินเตอร์เทรด จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด เดอะริช อัลเทอเนทิฟ โปรดักส์ เป็นต้น และ (2) กลุ่มที่มีการผลิตผลิตภัณฑ์ต่อยอดจากถ่านกะลามะพร้าว (เช่น ถ่านกัมมันต์) เช่น บริษัท คาร์บอนไทย จำกัด บริษัท คาร์โบกายจน์ จำกัด บริษัท ชีวูกะ จำกัด บริษัท เจ้าพระยา คาร์บอน จำกัด เป็นต้น (หมายเหตุ: บริษัทเหล่านี้บางรายอาจผลิต/จำหน่ายเชื้อเพลิงชีวมวลที่ทำจากวัสดุประเภทอื่นด้วย บางบริษัทสามารถผลิตได้ทั้งถ่านกะลามะพร้าว และผลิตภัณฑ์ต่อยอดอื่น)

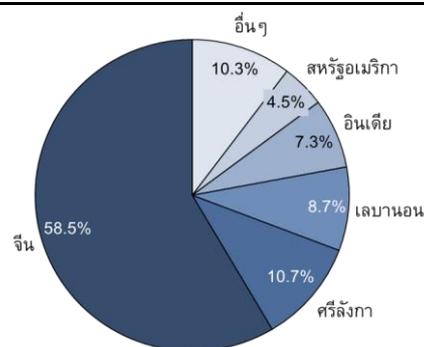
สถานการณ์ด้านการค้าระหว่างประเทศ

- จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ พบว่าในช่วงปี 2565-2568 ประเทศไทยส่งออกถ่านกะลามะพร้าวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปี 2568 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 3.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 เป็น 10.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นอัตราเติบโตกว่า 207.7%YoY แม้ก่อนหน้านี้จะมีแนวโน้มส่งออกได้ลดลงในช่วง 2565-2567 ทั้งนี้ ตลาดส่งออกสำคัญของประเทศไทยคือประเทศจีน ซึ่งครองส่วนแบ่งตลาด 58.5% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมาคือ ศรีลังกา 10.7% เลบานอน 8.7% อินเดีย 7.3% และสหรัฐอเมริกา 4.5% ตามลำดับ โครงสร้างดังกล่าวสะท้อนว่าไทยพึ่งพาทลาดจีนค่อนข้างสูง
- เมื่อพิจารณาเฉพาะตลาดจีน การนำเข้าถ่านกะลามะพร้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ย 31.7% ต่อปีในช่วงปี 2565-2568 และเพิ่มขึ้นกว่า 45.8%YoY ในปีล่าสุด ปัจจัยสนับสนุนมาจากการใช้ในอุตสาหกรรมคาร์บอนกัมมันต์ เชื้อเพลิงชีวมวลคุณภาพสูง และการใช้งานเชิงอุตสาหกรรมต่อเนื่องบางประเภท เช่น การผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า ขณะเดียวกันตลาดอื่น ๆ เช่น ศรีลังกา เลบานอน อินเดีย และสหรัฐฯ ทำหน้าที่เป็นตลาดเสริมที่ช่วยรองรับความต้องการด้านเชื้อเพลิงและการใช้ในครัวเรือน รวมถึงในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มบางส่วน ซึ่งมีความต้องการใช้ถ่านกะลามะพร้าวที่ให้ค่าคาร์บอนสูงและปริมาณขี้เถ้าต่ำกว่าถ่านไม้ทั่วไป
- ประเทศที่จีนนำเข้าถ่านกะลามะพร้าวมากที่สุด ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดกว่า 79.1% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รองลงมาคือ ไทย 8.2% เวียดนาม 4.0% อินโดนีเซีย 3.1% และไนจีเรีย 2.4% ตามลำดับ โครงสร้างนี้สะท้อนว่า แม้ไทยจะได้ประโยชน์จากการขยายตัวของอุปสงค์จีน แต่ยังไม่ได้อยู่ในฐานะผู้กำหนดทิศทางการตลาด

รูปที่ 3 มูลค่าการส่งออกถ่านกะลามะพร้าวของไทย

รูปที่ 4 ตลาดส่งออกถ่านกะลามะพร้าวของไทยปี 2568

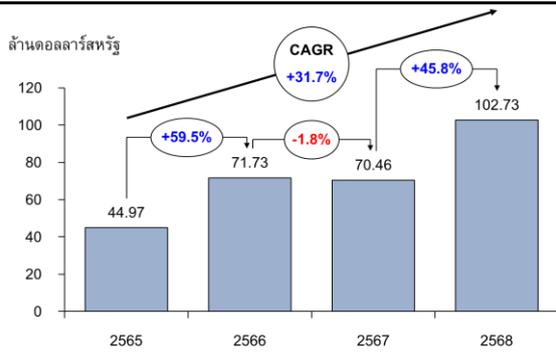
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

Note: HS Code 440220 (Wood charcoal of shell or nut, whether or not agglomerated)

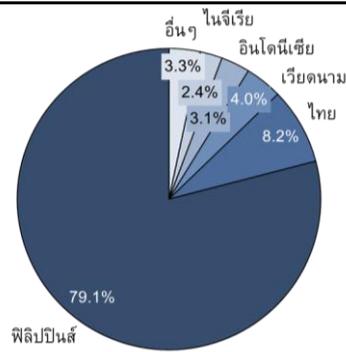
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 5 มูลค่าการนำเข้าถ่านกะลามะพร้าวของจีน

รูปที่ 6 แหล่งนำเข้าถ่านกะลามะพร้าวของจีนปี 2568

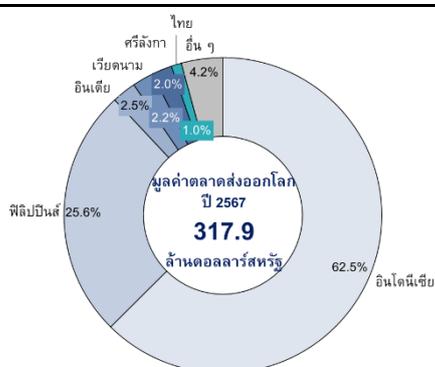

ที่มา : TRADE MAP, International Trade Centre

Note: HS Code 440220 (Wood charcoal of shell or nut, whether or not agglomerated)

- ด้านการแข่งขันในตลาดโลก พบว่ามูลค่าการส่งออกถ่านกะลามะพร้าวของโลกในปี 2567 มีมูลค่ารวม 317.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศไทยส่งออกถ่านกะลามะพร้าวมาเป็นอันดับที่ 6 ของโลก คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดราว 1.0% ของการส่งออกทั้งหมด ส่วนประเทศที่เป็นผู้นำการส่งออก 5 อันดับแรกของโลก ประกอบด้วย ประเทศอินโดนีเซีย 62.5% ฟิลิปปินส์ 25.6% อินเดีย 2.5% เวียดนาม 2.2% และศรีลังกา 2.0% ตามลำดับ
- เมื่อพิจารณาร่วมกับดัชนีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Revealed Comparative Advantage: RCA) พบว่าอินโดนีเซียมีค่า RCA ในการส่งออกถ่านกะลามะพร้าวสูงมากระดับ 56-76 ตลอดช่วงปี 2565-2567 สะท้อนว่าความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกอย่างชัดเจน ฟิลิปปินส์ แม้ไม่มีข้อมูลในบางปี แต่เฉพาะค่า RCA ในปี 2567 สูงถึง 83.8 แสดงถึงความได้เปรียบด้านโครงสร้างอุตสาหกรรม การเข้าถึงวัตถุดิบ และความสามารถในการแข่งขันเชิงส่งออกที่เหนือกว่าค่าเฉลี่ยโลกอย่างชัดเจน สำหรับเวียดนาม ค่า RCA ตลอดช่วงปี 2565-2567 อยู่ที่ราว 1.3-2.4 สูงกว่าไทยเล็กน้อย ซึ่งมีค่า RCA อยู่ที่ราว 0.8-2.0 ในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ แนวโน้มค่า RCA ของไทยลดลงต่อเนื่อง และต่ำกว่า 1 ในปี 2567 แปลว่าความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกของไทยสำหรับตลาดถ่านกะลามะพร้าวยังต่ำกว่าคู่แข่งทั้งสามประเทศ นอกจากนี้ ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของไทยในสินค้านี้ยังลดลงจนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก ดังนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ทั้งด้านประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานคุณภาพ และการสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุตสาหกรรม

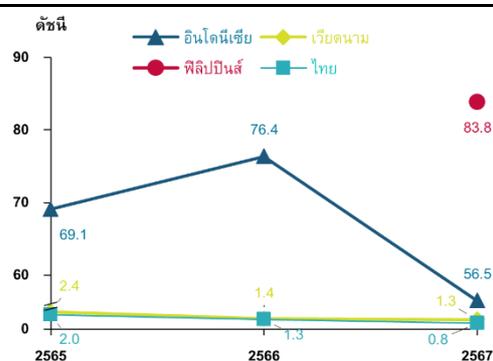
รูปที่ 7 ประเทศส่งออกถ่านกะลามะพร้าวหลักของโลกปี 2567

ที่มา : TRADE MAP, International Trade Centre

Note: HS Code 440220 (Wood charcoal of shell or nut, whether or not agglomerated)

รูปที่ 8 ดัชนี RCA ของไทยและประเทศคู่แข่งสำคัญ

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

สถานการณ์ด้านความต้องการถ่านกะลามะพร้าว และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ตลาดที่มีความต้องการถ่านกะลามะพร้าวสูงจะแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาคและวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออก (East Asia) ประเทศผู้นำเข้าหลัก ได้แก่ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และจีน โดยนิยมไปใช้ในภาคครัวเรือนและร้านอาหาร รวมถึงนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ เช่น เครื่องกรองทำความสะอาดน้ำ การผลิตแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า (EV) เป็นต้น ภูมิภาคยุโรป (Europe) และอเมริกาเหนือ (North America) นิยมนำเข้าเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล ใช้ทดแทนถ่านไม้แบบดั้งเดิม ส่วนภูมิภาคตะวันออกกลาง (Middle East) ประเทศผู้นำเข้าหลัก ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย อิรัก เลบานอน และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งตลาดกลุ่มนี้มีความต้องการนำเข้าเพื่อนำไปใช้เพื่อเป็นเชื้อเพลิงทางเลือกสำหรับการประกอบอาหาร รวมถึงการใช้งานเฉพาะกลุ่ม เช่น เป็นเชื้อเพลิงสำหรับสูบไปป์ซิชาหรือบารากุ ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากในภูมิภาคนี้
- ประเทศไทยมีโอกาสมากสำหรับการส่งออกถ่านกะลามะพร้าวเพื่อป้อนให้กับโรงไฟฟ้าพลังงานชีวมวลสมัยใหม่ โดยเฉพาะในภูมิภาคยุโรปและอเมริกาเหนือที่มีความต้องการใช้เชื้อเพลิงชีวมวลนี้ทดแทนเชื้อเพลิงดั้งเดิม เช่น ถ่านไม้จากผืน อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศคู่ค้าอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะตลาดยุโรป ผู้ส่งออกถ่านกะลามะพร้าวและถ่านชีวภาพ (Biochar) ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานเฉพาะ ได้แก่ กฎระเบียบ EUDR (EU Deforestation Regulation) ซึ่งผู้ส่งออกจะต้องสามารถจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และระบุพิกัดที่ตั้ง (Geolocation) ของแหล่งเพาะปลูกวัตถุดิบให้ได้ เพื่อพิสูจน์ว่ากะลามะพร้าวที่นำมาทำถ่านนั้น ไม่ได้มาจากพื้นที่ที่มีการตัดไม้ทำลายป่าหรือทำให้ป่าเสื่อมโทรม กฎระเบียบ REACH ซึ่งเป็นข้อบังคับกำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสินค้าเข้าสู่เขตเศรษฐกิจยุโรปในปริมาณเกิน 1 ตันต่อปี ต้องจดทะเบียนสารเคมีกับองค์การเคมีแห่งสหภาพยุโรป (European Chemicals Agency: ECHA) ภายใต้ฐานข้อมูล Charcoal Dossier โดยผู้ส่งออกไทยต้องแต่งตั้งตัวแทนแต่เพียงผู้เดียว (Only Representative) ในยุโรปเพื่อดำเนินการแทน มาตรฐาน EBC (European Biochar Certificate) ซึ่งเป็นมาตรฐานภาคสมัครใจที่ตรวจสอบความโปร่งใสตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบชีวมวลที่ต้องไม่ทำลายป่า ไปจนถึงกระบวนการผลิตที่ต้องควบคุมการปล่อยมลพิษ โดยผลิตภัณฑ์จะถูกจัดเกรดตามความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน เช่น ใช้ในการเกษตร อาหารสัตว์ หรือวัสดุก่อสร้าง นอกจากนี้ องค์กรในยุโรปและอเมริกาเหนือยังให้ความสำคัญกับหลักการ ESG อาทิ การทำรายงานด้านความยั่งยืน และการประเมินเพื่อเลือกคู่ค้าทางธุรกิจ
- ในตลาดอื่น ๆ ประเทศไทยสามารถส่งออกถ่านกะลามะพร้าวให้กับจีน หรือญี่ปุ่น เพื่อนำไปใช้ประกอบอาหาร และเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าอื่น ๆ เช่น เครื่องกรองทำความสะอาดน้ำ แบตเตอรี่สำหรับ EV เป็นต้น โดยในการส่งออกไปจีน ผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับถ่านไม้ของจีน ซึ่งกำหนดให้สินค้าถ่านที่ทำจากชีวมวลที่จะส่งเข้าไปในจีนจำเป็นต้องมีรายงานการทดสอบ (Test Report) จากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน CNAS (China National Accreditation Service) รวมถึงการติดฉลากสินค้า คู่มือ และคำเตือนจะต้องเป็นภาษาจีนตัวย่อ (Simplified Chinese) ขณะที่ในการส่งออกไปญี่ปุ่น โรงงานไทยต้องยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้เครื่องหมาย JIS Mark (Japanese Industrial Standards) ซึ่งต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบโรงงานอย่างละเอียดจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากรองตรวจเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมญี่ปุ่น (METI) โรงงานต้องมีการดำเนินงานและผลิตจริงมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน และต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ (Quality Management Officer) ที่มีคุณสมบัติหรือผ่านการอบรมตามเกณฑ์ของ JIS ไว้ประจำโรงงาน นอกจากนี้ บรรจุภัณฑ์ถ่านที่ส่งไปยังญี่ปุ่นจะต้องระบุแหล่งกำเนิดสินค้า (Country of Origin) และระบุ ประเภทของวัตถุดิบที่ใช้ผลิตอย่างชัดเจนบนฉลาก

แนวโน้มธุรกิจ

- ในระยะ 1 ปีข้างหน้า คาดว่าจำหน่ายเชื้อเพลิงชีวมวลจากถ่านกะลามะพร้าว (หรือถ่านกะลามะพร้าว) มีทิศทางที่จะขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากอุปสงค์ด้านพลังงานทดแทนในตลาดโลกที่มุ่งเน้นการใช้พลังงานชีวมวล เพื่อทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความต้องการในภาคการอุปโภคบริโภคระดับสากล เช่น การใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับการประกอบอาหาร และการสูบไปป์ซิชาหรือบารากุ รวมถึงอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง มีแนวโน้มขยายตัวในระยะข้างหน้า โดยเฉพาะตลาดประเทศจีนที่มีความต้องการรับซื้อถ่านกะลามะพร้าวคุณภาพสูง เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในกระบวนการผลิตแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) รวมถึงความต้องการจากต่างประเทศในการนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เช่น ถ่านกัมมันต์และไส้กรองน้ำดื่มระดับพรีเมียม
- อย่างไรก็ตาม ธุรกิจนี้ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายและข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเติบโต ประการแรกคือ ความเข้มงวดด้านมาตรฐานคุณภาพของตลาดปลายทาง และการบังคับใช้มาตรการกีดกันทางการค้าและกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ของสากล เช่น กฎหมาย EUDR และ REACH ในตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องเร่งปรับตัวและตรวจสอบย้อนกลับห่วงโซ่อุปทานอย่างเข้มงวด หรือมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย เช่น จีน ประการที่สองคือ ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของไทยเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญอย่างอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ยังต่ำกว่ามาก ทำให้เป็นความท้าทายเชิงโครงสร้างในการที่ผู้ประกอบการไทยจะเข้าไปแข่งขันด้านราคากับประเทศผู้ส่งออกหลักของโลกทั้งสอง ควรพิจารณาungยกระดับเชิงคุณภาพ มาตรฐาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในระยะข้างหน้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่ถ่านกะลามะพร้าวของไทย ประการที่สามคือ การที่ไทยพึ่งพาดตลาดจีนสูงทำให้ธุรกิจถ่านกะลามะพร้าวไทยเสี่ยงต่อการเปลี่ยนนโยบายและเศรษฐกิจจีน รวมถึงเผชิญแรงกดดันด้านราคาและส่วนแบ่งตลาดจากคู่แข่งต้นทุนต่ำในภูมิภาค ประการสุดท้ายคือ อุปทานวัตถุดิบกะลามะพร้าวมีแนวโน้มตึงตัวต่อเนื่องจากทิศทางผลผลิตมะพร้าวไทยที่ลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตมะพร้าวและกะลามะพร้าวดิบในระยะถัดไปมีความเสี่ยงลดลงอีก ขณะที่ความต้องการใช้กะลามะพร้าวจากทั้งผู้ผลิตถ่านเชื้อเพลิงชีวมวลและผู้ผลิตสินค้าต่อยอดอื่นยังขยายตัว ส่งผลให้การแข่งขันแย่งชิงวัตถุดิบรุนแรงขึ้น ต้นทุนกะลามะพร้าวมีแนวโน้มปรับสูงและผันผวนตามฤดูกาล ตลอดจนคุณภาพกะลามะพร้าวมีความไม่สม่ำเสมอในด้านความชื้นและสิ่งเจือปน ซึ่งกระทบต่อเสถียรภาพคุณภาพถ่านและอัตรากำไรของผู้ประกอบการโดยตรง
- ภายใต้บริบทดังกล่าว ผู้ประกอบการในธุรกิจจำหน่ายเชื้อเพลิงชีวมวลจากถ่านกะลามะพร้าวควรมุ่งยกระดับจากการเป็นผู้ขายสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่ผู้ผลิตสินค้ามูลค่าเพิ่มและมีมาตรฐานรับรองชัดเจน โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพและความสม่ำเสมอของถ่านผ่านการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบ การลงทุนในเทคโนโลยีการเผาและอัดแท่ง รวมถึงการจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับถึงระดับแหล่งปลูกมะพร้าว การสร้างพันธมิตรเชิงกลยุทธ์กับสวนมะพร้าว โรงงานแปรรูปมะพร้าว หรือนิติบุคคลในพื้นที่ เพื่อทำสัญญาจัดหาวัตถุดิบระยะยาว จะช่วยลดความเสี่ยงด้านปริมาณและคุณภาพกะลามะพร้าว รวมถึงบริหารต้นทุนได้ดีขึ้นท่ามกลางอุปทานที่ตึงตัว ควบคู่กันผู้ประกอบการควรพิจารณาพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอด เช่น ถ่านกัมมันต์หรือผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งเน้นการตลาดในฐานะเชื้อเพลิงชีวมวลคาร์บอนต่ำที่ตอบโจทย์ ESG เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองราคาและลดการพึ่งพาดตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป โดยเฉพาะการกระจายตลาดจากจีนไปสู่ยุโรป ตะวันออกกลาง และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติม

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

นายถนัฐชาติ วิรุฬห์ศิว (nuttachattv@lhbank.co.th)

นางสาวศรีอำไพ อิงคกิตติ (sri-ampaai@lhbank.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. ธนพล ศรีธัญพงศ์

ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ถนัฐชาติ วิรุฬห์ศิว

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรตล ศรีทองเต็ม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิทันดา ดิสรเตติวัฒน์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วัชรพันธ์ นิยม

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช

นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)

จับใจ

เข้าใจ

ตอบใจหาย

Scan Here
For More Articles<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง